

Metten van veldverlies

In dit gedeelte wordt een stapsgewijs proces beschreven voor het bemonsteren en verzamelen van de juiste invoergegevens over voedselverlies om te rapporteren in de Blonk-vragenlijst.

De reikwijdte van deze methode begint vanaf het punt waarop de gewassen 'volgroeid en klaar voor de oogst' zijn. Het stelt telers en anderen in staat gegevens te verzamelen over de hoeveelheid gewas die na de oogst op het veld achterblijft, nooit wordt geoogst (d.w.z. "er langsloopt"), of wordt weggegooid bij naoogstactiviteiten op boerderijen (bijvoorbeeld: in opslag- of pakstations).

Voedselverlies omvat alle producten die op het veld achterblijven zodra het klaar is voor de oogst. Houd er rekening mee dat verliezen die ontstaan voordat een gewas klaar is om te oogsten, buiten de reikwijdte vallen. Als een plant bijvoorbeeld verloren gaat tijdens het planten of rijpen, vallen deze buiten de scope.

Voor de fase in het veld kunnen gegevens worden verzameld door middel van bemonstering (methode 1) of directe weging (methode 2).

Dit document is gebaseerd op de Global Farm Loss Tool-informatie van World Wide Fund for Nature (WWF). Ga voor meer informatie naar <https://www.globalfarmlosstool.org/>.

Bemonsteringsmethode in het veld

Stap 1: Identificeer drie rijen (of andere gebieden) die representatief zijn voor het veld.

Stap 2: Ga het veld in, markeer de rijen die moeten worden bemonsterd (of selecteer het aantal bomen dat u wilt meten) en oogst al het gewas dat niet is geplukt (of opgegraven). Voor elke rij (of ander gebied dat wordt bemonsterd):

- Meet de lengte van de rij of het gebied waar al het resterende product moet worden verwijderd (bijvoorbeeld aftrekken, opgraven). Voor veel gewassen is een lengte van 15 meter robuust genoeg. Selecteer een relevante lengte zodat uw monsternamen representatief is. Voor boomgewassen wordt aanbevolen om een perceel van 3 bij 3 meter te meten onder ten minste drie representatieve bomen.
- Markeer het begin en einde van de rij of het gebied met een vlag/stok of een andere markering die de meter helpt bij het bepalen van het monstergebied.
- Houd de breedte van het bemonsterde gebied bij (bijvoorbeeld de rijafstand), aangezien deze gegevens belangrijk zijn voor het extrapoleren van het bemonsterde gebied naar het gehele veld.
- Oogst elke rij of boom en oogst al het product dat nog op de plant zit (of afgewezen en in de voor, of nog ondergronds), ongeacht de reden of de toestand. Zelfs zieke, rotte, overrijpe, door de zon verbrande of beschadigde groenten, fruit of noten die aan de plant blijven zitten, moeten voor deze meting worden geoogst; die informatie zal belangrijk zijn voor berekeningen. Plaats monsters van elke rij in een aparte container.

De volgende foto's tonen twee voorbeelden van deze stappen:

Measuring and marking

Collecting unharvested

Product left after harvest

Measuring and marking rows

Collecting unharvested product

Product left after harvest

Stap 3: Bepaal wat kwalificeert als “niet geoogst” of “geoogst” (definitie van categorieën hieronder voor meer informatie)

Definitie van categorieën

Niet geoogst: Gewassen die in het veld blijven liggen omdat deze niet geschikt worden geacht voor menselijke consumptie.

- Dit kan het gevolg zijn van schade (bijvoorbeeld door ongedierte, het weer), ziekte of verval.
- Dit kan ook komen doordat de gewassen niet voldoen aan de huidige kwaliteitsspecificaties van de koper, ook al worden ze nog steeds als eetbaar voor menselijke consumptie beschouwd. Dit verwijst naar ‘kwaliteitsproblemen’ en niet naar eetbaarheid (bijvoorbeeld te groot of te klein, cosmetische oneffenheden, verkeerde kleur)

Geoogst: Alle volgroeide gewassen die daadwerkelijk zijn geoogst

- Alle gewassen die worden geoogst omdat ze verhandelbaar zijn voor directe menselijke consumptie, gebruikt als ingrediënt voor verwerkte producten voor menselijke consumptie (bijvoorbeeld bevroren, ingeblikt, puree, gesneden), gebruikt voor donatie (bijvoorbeeld voedselbanken), gebruikt voor diervoeding, gebruikt voor biobased materialen (bijvoorbeeld voor de productie van verpakkingsmateriaal, zepen, cosmetica), gebruikt voor biogas (anaerobe vergisting), gebruikt voor compostering, gebruikt voor toepassing op land, gebruikt voor verbranding of storten.
- Dit omvat gewassen die worden geoogst, maar toch worden weggegooid in naaogstbedrijven op boerderijen (bijvoorbeeld verwerking, in opslag- of verpakkingsbedrijven).

Stap 4: Sorteert voor elke rij (of ander gebied) de verzamelde monsters in afzonderlijke containers volgens elk van deze 2 categorieën: geoogst of niet-geoogst.

Stap 5: Weeg het bemonsterde product gesorteerd op basis van de twee categorieën, waarbij de gegevens van elke rij gescheiden worden gehouden. Wanneer u het gewicht registreert, vergeet dan niet het containergewicht af te trekken.

Stap 6: Probeer uw monsters te gebruiken.

Stap 7: Bereken uw oogstpercentage met behulp van de volgende formule:

$$\text{Oogst percentage} = \frac{\text{Geoogste hoeveelheid (kg)}}{\text{Geoogste hoeveelheid (kg)} + \text{Niet geoogste hoeveelheid (kg)}} * 100\%$$

Directe weegmethode in het veld

Als alle gewassen die uiteindelijk op het veld zijn achtergebleven of verloren zijn gegaan, zijn geoogst en gewogen, kunnen het oogstpercentage en de totale hoeveelheden in de vragenlijst worden ingevuld.

Met deze methode moet u het verlies op dezelfde manier in twee categorieën indelen: geoogst of niet geoogst (zie de definitie van categorieën hierboven).